

A gyakorlatilag helyes megoldásra csak a szóban forgó érdek irányítása útján juthatunk el.

b) A számú ismert kúriai határozat a záloghitelezőtől megtagadja azt a jogot, hogy a zálogba adott részvény alapján a szavazatjogot ő gyakorolja. A határozat ehhez az állásponthoz úgy jut el, hogy az ily megállapodást erkölcstelen ügyletnek minősíti. Ez az álláspont értékelés eredménye. Minden értékelés eo ipso az érdekkutató jogtudomány irányába esik — de van a határozatnak egy tisztán logikai tétele is, hogy a szavazati jog a részvénytulajdonost illeti, és a zálogbirtokost tulajdonjog híján a szavazatjog meg sem illetheti. A szavazatjognak a tulajdonjog függvényeként való felfogása egymagában nem akadály a annak, hogy a hitelező a szavazatjog gyakorlati lehetőségéhez eljusson. Ha az adós részvényeit nem zálogul köti le, hanem tulajdonul engedi át, (Sicherungsübereignung), akkor a szavazatjog a tulajdonhoz kapcsolva átszáll a hitelezőre. Viszont: ha a határozat erkölcstelen ügyletnek mondja a szavazatjog átruházását is felölelő zálogjogi lekötést — úgy a turiptudo megállapítása nem a logikai hibáságon alapszik, hanem az ügyletnek tartalmi elbírálásán. A tartalmi elbírálás szempontjából pedig a zálogjogi lekötés felcserélése a tulajdonjogi átruházással (és e révén a logikai hibától való mentesülés) nem változtathat az elbíráláson. Ha erkölcstelen az adós kezének túlságos megkötése, szavazatjogának elvonása, úgy ez az erkölcstelenség talán fokozottabban áll meg, ha zálogjog helyett a tulajdonjogot ruháztatja magára a hitelező. Csakhogy a biztosítéki tulajdonjog-átruházás érvényességét gyakorlatunk elismeri, MMT ugyancsak megengedi. Világos elentét! Merő formalizmus, ha a biztosítéki tulajdon átruházása esetén a szavazatjog átszállása a jog sima országútján akadálytalanul történhetik, zálogjogi átruházásnál pedig — az erkölcstelen ügylettől függetlenül, dogmatikai okokból se történhetik meg a szavazatjog átszállása.

Messzire eltávolodtunk Kausér fejtegetéseitől — de alapvető elvi kérdések tisztázása amúgysem történhetik meg egyes kiragadott részlet ellenében kifejtett más irányú vélemény előadásával. Kausér füzete kiindulópontul szolgált arra, hogy a ma legaktuálisabb módszertani kérdésben egynéhány megjegyzéssel a magunk — a szerzővel ellentétes — álláspontját kifejtjük.

B. S.

A német birodalom jellegzetes jogszabályai. Irta: *Dr. Toth László* budapesti kir. törvényszéki bír. Dr. Toth László kir. törvényszéki bír. munkája a magyar jogászvilág előtt egészen újszerű kérdéseket dolgozott fel. Újszerű nekünk a német birodalom jogszabályainak gyűjteménye nemcsak azért, mert a német törvényhozás módja és a törvényalkotás iránya teljesen különbözik a magyar törvényalkotástól és így a magyar jogásznak idegen, ha-

nem azért is, mert a munkában feldolgozott fontosabb jogszabályok legnagyobb részében a magyar joggal homlokegyenest ellenkező módon olyan irányú jogszabályokat magyaráznak, melyeknek a magyar jogban nincsen nyoma.

A legtalálóbban maga a szerző jellemzi az általa feldolgozott jogszabályokat előszavában, amidőn kifejti a diktatórikus jogalkotás és a parlamentáris jogalkotás különbségeit és nyilván az egész kérdés alapos tanulmányozására, ismeretére és főként a kérdésnek magyar szemszögből való helyes felismerésére vállalnak az előző következő szavai:

„Tehát az egész törvényhozás olyan ruha, amit németről vett mérték után németnek szabtak, németnek készítettek el, s azt a németiség hordja.

Lehet, hogy ez a ruha a német harcós testén kitűnően áll, de az is lehet, hogy helyenkint szorít; lehet az is, hogy a régi ruhának meghagyott s felhasznált darabjai még kírának az egészből, lehet, hogy itt-ott a szoros nyakravaló a vérkeringést is akadályozza, de az biztos, hogy ez a másra szabott ruha nem ítéhető meg abból a szemszögből, vajjon hogyan feszítene a magyaron.“

Teljes mértékben osztjuk a szerző elgondolását abban a fel fogásában is, hogy bármennyire is távol áll a magyar jogirányzattól a mai német jogrendszer, ennek alkotásait nem lehet „áljogszabályoknak“ nevezni, mert végeredményben ma a Harmadik Birodalom ezen jogszabályok alapján él s ezért ha diktatórikus erő is hozta azokat létre, sok millió embernek szolgálnak normálul s így vitán felül törvényerejű rendelkezéseknek kell azokat tekinteni.

Maga a mű a feldolgozott jogszabályokat négy főcsoportra osztja. Az első a közjogi, közigazgatási és nemzetgazdasági vonatkozású, a második a magánjogba benyúló jogszabályokat, a harmadik a büntetőjogi rendelkezéseket, míg a negyedik a propaganda, kultura, irodalom, művészet, reklám és oktatás körébe vágó törvényeket ismerteti. A könyv ezen igen helyes általános felosztás mellett csak az egyes csoportokba sorozható fontosabb, a szerző szerint „jellegzetes“ jogszabályokat ismerteti oly formában, hogy előbb kivonatossan, vagy teljes szövegében ismerteti magát a törvényt, azután ahhoz tömör és igen érthetően szövegezett kommentárt fűz.

Véleményünk szerint úgy a jogásztársadalom, mint a jogi és gazdasági kérdések kutatói részére, akik a német nyelvet nem birják, ez a mű hézagpótló és azt a kérdés megismerése céljából igen alkalmas gyakorlati studiumnak használhatják.

Dr. Bánlaky Zoltán.